

Käyttötalous tekninen- ja ympäristölautakunta

TEKNINEN- JA YMPÄRISTÖLAUTAKUNTA

Tekninen lautakunta vastaa kunnan organisaatiossa teknisten palveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä sekä investointien toteuttamisesta valtuuston hyväksymien päätösten, ohjeiden ja määrärahojen puitteissa. Tekniset palvelut sisältävät neljä (4) eri tulosityksikköä; tekninen toimi, liikenneväylät ja yleiset alueet, kiinteistökeskus ja liikuntatoimi.

Tekniset palvelut ja ympäristöpalvelut kuuluvat kunnan organisaatiossa tekniseen osastoon. Lapinlahden Vesi Oy toimii kunnan vesihuoltolaitoksena ja on kunnan 100 %:sti omistama osakeyhtiö. Lapinlahden Vesi Oy:n toimitusjohtajana toimii tekninen johtaja ja toiminta nivoutuu osaksi teknistä osastoa. Ympäristöpalvelut toimivat ympäristölautakunnan alaisuudessa.

Tekninen toimi on teknisen osaston ohjaava osa ja kokoaa yhteen erilaiset teknisen- ja ympäristöpalvelujen toiminnot. Liikenneväylät ja yleiset alueet tulosityksikkö huolehtii katujen, teiden sekä puistojen ja muiden yleisten alueiden kesä- ja talvikunnossapidosta sekä kunnalle kuuluvista yksityistieasioista. Kiinteistökeskus tulosityksikön vastuulle kuuluu kunnan omistamien kiinteistöjen hoito ja kunnossapito. Lisäksi kiinteistökeskus huolehtii useista erilaisista kunnan omistamien tytäryhtiöiden, Kaskihovi Oy:n ja Viitostien Ykköstilat Oy:n kiinteistöjen hoitoon ja kunnossapitoon liittyvistä asioista. Liikuntatoimi huolehtii kuntalaisten liikuntapalveluiden tuottamisesta.

Tekninen lautakunta päättää hallintosäännön mukaan mittavimmista urakoista ja suuremmista suunnittelusopimuksista, sekä valvoo teknisen palvelun toimintaa. Lisäksi lautakunta toimii kunnan kaavatoimikuntana hoitaen kaavoitusprosessin eri vaiheita päätöksenteon pohjaksi kunnanhallitukselle ja kunnanvaltuustolle.

Tekniseen lautakuntaan kuuluu seitsemän (7) jäsentä ja heidän henkilökohtaiset varajäsenensä. Esittelijänä lautakunnan kokouksissa on tekninen johtaja ja pöytäkirjanpitäjänä teknisen osaston palvelusihteeri.

Ympäristölautakuntaan kuuluu seitsemän (7) jäsentä ja kullekin henkilökohtaiset varajäsenet. Esittelijänä ympäristölautakunnan kokouksissa on rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri, pöytäkirjanpitäjänä rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri vuorotellen.

Ympäristöpalveluihin kuuluvat seuraavat tulosityksiköt; rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu ja ympäristöpalveluiden yhteiset sekä Vss-toimi.

Henkilöstö

Tekninen toimi	Ta 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset	1,5	2	2
Määräaikaiset	1	1	1
Yhteensä	2,5	3	3

Liikenneväylät – ja yleiset alueet	Ta 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset	7	7	7
Määräaikaiset	2	2	1
Yhteensä	9	9	8

Kiinteistökeskus	Ta 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset	24	24	24
Määräaikaiset	5	5	5
Yhteensä	29	29	29

Liikuntatoimi	Ta 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset	3	3	3
Määräaikaiset			
Yhteensä	3	3	3
Tekninen lautakunta yhteensä	43,5	44	43

Ympäristöpalvelut	Ta 2023	TS 2024	TS 2025
Vakinaiset	2,5	2,5	2,5
Määräaikaiset	1	1	1
Yhteensä	3,5	3,5	3,5

TULOARVIO JA MÄÄRÄRAHAT TEKNISEN OSASTON ALAINEN TOIMINTA

	Tp 2021 (1000 €)	Ta 2022	Ta 2023	Ts 2024	Ts 2025
Toimintatulot	1 697	1 532	4 053	4 053	4 053
Valmistus omaan käyttöön	6	0	0	0	0
Toimintamenot	-6 136	-6 176	-5 614	-6000	-6200
Toimintakate	-4 433	-4 644	-1 561	-1947	-2147
Suunnitelmapoistot	-2 946	-3 060	-3 429		
Sisäiset tulot	4 698	4 727			
Sisäiset menot	-426	-433			
Tilikauden tulos (sis. sisäiset erät)	-3 106	-3 410	-5 023		
Vyörytyserämenot	-138	-127	-4		

Toimintasuunnitelma tekniset palvelut ja ympäristöpalvelut

Teknisten palveluiden ja ympäristöpalveluiden tulosalueiden ja – yksiköiden toiminta on järjestetty ja johdettu tarkoituksenmukaisesti ja kunnanvaltuuston määrittämien ohjeiden mukaisesti siten, että kuntalaisille ja hallintokunnille pystytään tuottamaan kaikki tekniset palvelut asianmukaisesti.

Teknisten palveluiden tulosyksiköitä ovat tekninen toimi, liikuntaväylät ja yleiset alueet, kiinteistökeskus ja liikuntalaitos.

Ympäristöpalveluiden tulosyksiköitä ovat rakennusvalvonta, ympäristönsuojelu, ja ympäristöpalveluiden yhteiset toiminnot sekä VSS-toimi.

Strategiset tavoitteet

Visionäärinen ja tekevä kunta

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö
IDEA- JA KOKEILUKULTTUURIN RAKENTAMINEN <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisemme tukee idea- ja kokeilukulttuuria • Luomme kulttuurin, joka rohkaisee tavoitelähtöiseen ideointiin ja nopeisiin kokeiluihin • Rakennamme prosessin ideoiden keräämiselle, kehittämiselle ja testaamiselle	<ul style="list-style-type: none"> • Kehityskeskusteluissa ja henkilöstöpalavereissa kannustetaan ideoihin ja kokeiluihin • Kuntalaisten palautteiden ja aloitteiden hyödyntäminen ideoinnissa	ideoiden ja kokeilujen määrä	Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt
KEHITÄMME KUNTAA EKOLOGISESTI KESTÄVÄLLÄ TAVALLA <ul style="list-style-type: none"> • Otamme päätöksenteossamme huomioon ympäristövaikutukset • Toteutamme ja seuraamme Ilmastosuunnitelmaa 2021–2035	<ul style="list-style-type: none"> • Päivitetään katuvaloverkon valaisimia LED valaisimiin. Uusia valoja hankittaessa otetaan huomioon mahdollinen siirtyminen älykkääseen valaistuksen ohjaukseen. • Kiinteistövalaistuksen päivittämisen jatkaminen	Osuus valaisimista % Osuus valaisimista %	Kuntatekniikkapäällikkö Kiinteistöpäällikkö

	<ul style="list-style-type: none"> • Toteutetaan vesistökuunnostuskohteita määrärahojen puitteissa • Aurinko- ja turbiinienergian lisääntyvähyödyntäminen • Päätöksien ja hankintojen teossa arvioidaan ympäristövaikutukset • Osavuosisikatsukseen ilmastosuunnitelma yhtenä kohtana, avataan mitä tehty tai ei ole tehty 	<p>Toteutuminen</p> <p>Toteutuneet kohteet</p>	<p>Tekninen johtaja/Kuntatekniikkapäällikkö</p> <p>Kiinteistöpäällikkö</p> <p>Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt</p>
<ul style="list-style-type: none"> • LAPINLAHDEN TUNNETTUUDEN LISÄÄMINEN • Teemme Lapinlahtea tunnetuksi keskittymällä viestinnässä strategiaan kärkitavoitteisiin • Vahvistamme Lapinlahden kunnan mainetta hyvänä työnantajana (tavoitteena varmistaa parhaiden osaajien rekrytointi) 	<ul style="list-style-type: none"> • Uudistetaan kunnan www-sivut teknisen osaston osalta • Panostetaan rekrytointi-ilmoituksiin (positiivinen työntajakuva) ja perehdytykseen 	<p>onnistuneiden rekryjen määrä</p>	<p>Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt</p>

Palvelemme intohimoisesti

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö
<p>PALVELUKETJUMME OVAT SUJUVIA JA TEHOKKAITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstömme tekee merkityksellistä ja arvoa tuottavaa työtä • Palveluketjumme ovat selkeästi kuvattuja ja niiden palvelutasot määriteltä • Kehitämme palveluitamme ennakoivasti palautteen, ideoiden ja kokeilujen avulla 	<ul style="list-style-type: none"> • Sähköisen asioinnin edelleen kehittäminen: lomakkeiden luonti • Kuvaamme palvelut ja niiden kehittämisen mallin • Tuotamme talousarvioon yhteismitalliset palvelukuvaukset (kysymykset, joihin vastataan: kenelle ja miten, toimintaympäristön muutos ja palvelutarve) 	<p>Toteutunut</p>	<p>Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Henkilöstömme osaa toimia uudistettujen palveluketjujen mukaisesti • Viestimme selkeästi ja ennakoivasti palveluistamme • Toimintatapamme ovat ajanmukaisia 	<ul style="list-style-type: none"> • Määritetään palveluiden vasteajat • Päivitämme kunnan nettisivuille palvelut asiakaslähtöisesti 		
<p>HENKILÖSTÖMME VOI HYVIN JA KOKEE TYÖNSÄ MERKITYKSELLISEKSI</p> <ul style="list-style-type: none"> • Johtamisemme on osallistavaa ja kannustavaa • Toimintamme on asiakaskeskeistä, joustavaa sekä aloitteellista • Henkilöstömme osaaminen on ajan tasalla ja jokaisella on selkeä rooli strategian toteuttamisessa • Urapolun suunnittelu on osa kehityskeskusteluja 	<ul style="list-style-type: none"> • Osallistumme henkilöstöstrategian ja henkilöstösuunnitelman laadintaan (sisältää henkilöstön osaamisen kehittämisen) • Toteutamme hyvinvointikyselyn ja henkilöstötilinpäätöksen johtopäätösten mukaisia toimenpiteitä • Toteutamme koulutussuunnitelmaa • Strategian toimeenpano pitää sisällään henkilöstön kanssa käyty keskustelut, joissa tavoitteena yhteinen linja mitä strategialla tavoitellaan ja mikä on jokaisen rooli strategian toteutuksessa • Kehityskeskusteluihin ja henkilöstöstrategiaan otetaan mukaan urapolkujen suunnittelu • Kunnan tunnettuuden parantuminen parantaa kunnan työnantajakuvaa haluttuna työnantajana 	<p>Sairaspoissaolot</p> <p>Koulutuksiin osallistuminen</p>	<p>osastopäällikkö/esimiehet</p> <p>osastopäällikkö/esimiehet</p>
<p>PALVELUMME HOUKUTTELEVAT LAPSIPERHEITÄ</p> <ul style="list-style-type: none"> • Edistämme perhemyönteisyyttä teoilla ja päätöksillä, jotka saavat perheet pysymään ja muuttamaan Lapinlahdelle 	<ul style="list-style-type: none"> • Pidämme yllä kattavaa tonttitarjontaa • Toteutamme laadukkaasti määrärahojen puitteissa palveluitamme, jotka suoraan tai välillisesti vaikuttavat Lapinlahti kuvaan. 		<p>osastopäällikkö/esimiehet</p>

Teemme hyvinvointia edistävää yhteistyötä

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö
<p>TUEMME KUNTALAISTEN HYVINVOINTIA ENNALTAEHKÄISEVÄSTI</p> <ul style="list-style-type: none"> Hyvinvointipalvelumme ovat kuntalaisten toiveista ja tarpeista lähteviä huomioiden kuntatalouden mahdollisuudet Tiivis yhteistyö Pohjois-Savon hyvinvointialueen kanssa edistää ennakoivaa hyvinvointityötä Tuotamme iloa ja hyvinvointia kuntalaisille vapaaehtoistojen ja muiden kumppanien kanssa Kunnan avustuskokonaisuus sisältää taloudellisen kannusteen talkootyön tekemiseen Kuntalaiset osallistuvat entistä aktiivisemmin yhteisönsä sekä viihtyisän ja turvallisen kasvu- ja elinympäristön kehittämiseen Yhdistys- ja seurayhteistyö sekä monipuoliset harrastusmahdollisuudet innostavat kuntalaisia liikkumaan enemmän 	<p>Hyvinvointipalvelujen määrittely</p> <ul style="list-style-type: none"> Määrittelemme mitä hyvinvointipalvelut Lapinlahden kunnassa teknisen osaston osalta tarkoittaa <p>Osallistava budjetointi osaksi hyvinvoinnin kehittämistä</p> <ul style="list-style-type: none"> Otamme osallistavan budjetoinnin osaksi hyvinvoinnin kehittämistä osaltamme Päivitetään avustuskriteerit siltäosin kuin koskettaa teknistä osastoa Otamme hyvinvointialueen yhteistyöhön mukaan Teemme palveluiden tarvearviointia ja linkitämme siihen 3-sektorin palvelut 		<p>Osastopäällikkö/tulosyksiköiden päälliköt</p> <p>Osastopäällikkö/liikuntasihtööri</p>

Olemme yritysten kanssa samalla puolella

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö
<p>YRITTÄJÄVERKOSTO TUOTTAA YHTEISTYÖMALLEJA JA HYÖTYÄ YRITTÄJILLE</p> <ul style="list-style-type: none"> • Haemme yhteistyömalleja elinkeinosektorin sidosryhmien kanssa uusien yritystoiminnan mahdollisuuksien löytämiseksi • Kunta saa tiiviin ja avoimen vuoropuhelun kautta palautetta ja ideoita, kuinka helpottaa yrittämistä 	<ul style="list-style-type: none"> • Otamme käyttöön paikallisen hankintaohjeistuksen • Säännöllinen ja jatkuva foorumi yrittäjyyteen liittyvissä asioissa ja yrittäjien sisäinen fb-ryhmä • Olemme mukana hankkeessa ” infotaulun 5-tien varrelle”, jossa näkyy yrittäjien mainokset (yritykset osallistuvat kustannuksiin, laadimme yhteiset pelisäännöt, ELY mukana) 	Toteutuminen	Tekninen johtaja
<p>INFRASTRUKTUURIMME VASTAA YRITYSTEN TARPEITA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Meillä on yritystoimintaan sopivia tontteja ja toimitiloja • Lupakäytäntömme ovat ketteriä ja notkeita • Arvioimme yritysvaikutukset päätöksenteossa 	<ul style="list-style-type: none"> • Kaavoituksella pyritään ennakoimaan yritys- ja toimitilatonttien riittävyys • Lupakäsittelyssä huomioidaan hakijan hankkeen kiireellisyys lakien ja asetusten mukaisissa puitteissa • Otetaan yritysvaikutusten arviointi käyttöön asioiden valmistelussa ja päätöksenteon avuksi 		<p>Tekninen johtaja</p> <p>Ympäristöasiantuntija/Rakennustarkastaja</p> <p>Tekninen johtaja/tulosityksikköjen päälliköt</p>

Taloutemme on tasapainossa ja vakaalla pohjalla

Tavoite	Toimenpiteet	Mittari	Vastuhenkilö
<p>TULOMME JA MENOMME OVAT TASAPAINOSSA</p> <ul style="list-style-type: none"> • Palvelumme ovat kustannustehokkaita • Investointimme ovat suunnitelmallisia ja kestäviä 	<ul style="list-style-type: none"> • Talvikunnossapidon konetyötuntien seuranta. Kunnossapidon seurantaan ajetaan sisään sähköinen ajoseurantajärjestelmä • Palveluverkoston tarkastelu 	h/km, €/km	<p>Kuntatekniikkapäällikkö</p> <p>Osastopäällikkö/tulosityksiköiden päälliköt</p>

<ul style="list-style-type: none"> • Hallitsemme omaisuuttamme ennakoivasti, suunnitelmallisesti ja kustannustarkasti	<ul style="list-style-type: none"> • Henk. määrä ja osaaminen tarpeiden mukaan • Ostopalveluiden käyttö tarvittaessa • Tunnistetaan tuleva palvelutarve • Ohjataan tehostamaan tilankäyttöä • Huomioidaan käyttö- ja ylläpitokulut investointeja suunniteltaessa		
--	--	--	--

Riskit

Riski	Toimenpide	Vastuu	Riskin taustatiedot
Henkilöriski	Asianmukainen rekrytointiprosessi, henkilöiden arviointi, koeaika, ansiovertailut, avainhenkilöiden/-tehtävien tunnistaminen, toimivat sijaisjärjestelyt.	Tekninen johtaja	
Henkilöstön hyvinvointi	Kehityskeskustelut, työtyytyväisyyskyselyt, aktiivinen välittäminen, ohjeistus, koulutus, asianmukaiset työvälineet ja työskentelyolosuhteet, kuntoutus ja uudelleensijoittaminen.	Tekninen johtaja/esihenkilöt	
Henkilö-, omaisuus- ja vastuuvahingot	Työntekijöiden ammattitaidon ylläpitäminen, asianmukaiset työvälineet, ensiapuvalmiuksien ylläpitäminen, ajan tasalla oleva vakuutusturva.	Tekninen johtaja/esihenkilöt	
Sopimusriskit	Sopimusten teolle on selkeä prosessi ja valtuudet, niillä on omistaja, sopimuksissa on kuntaa suojaavat pykälät ja sopimukseen on määritelty irtisanomisaika.	Tekninen johtaja	
Tietoliikenteeseen ja -järjestelmiin liittyvät häiriöt	Virustorjunta ajan tasalla, varajärjestelmät ja varmennukset kunnossa. Sallitaan vain kunnan hyväksymien järjestelmien käyttö. Käyttöoikeuksien poisto heti työntekijän työsuhteen päättyessä. Kyberuhkiin varautuminen.	Savon ICT/Esihenkilöt	

Tietoturva- ja tietosuojariskit	Henkilökohtaiset käyttäjätunnukset ja salasanat, päätelaitteen lukitus. Kaikkea tietoa käsitellään luokittelun mukaisesti. Tietosuojasioiden perehdytys ja ajantasainen koulutus. Tietojärjestelmien vastuuhenkilö/pääkäyttäjä.		
Hanke- ja projektiriskit	Nimetään hankkeelle vastuuhenkilö ja mahdollisesti projektipäällikkö. Kaikilla hankkeilla tulee olla hankesuunnitelma, jonka perusteella arvioidaan hankkeen tuloksellisuutta tavoitteiden ja kustannusarvoin osalta. Hanke päätetään hallitusti.	Tekninen johtaja	
Salassapitoriski	Salassapitoasioiden osaaminen, sovellusten käyttö.		
Tietojenluovutusriski	Tietojenluovutusperiaatteiden hallinta.		
Rahoitus- ja sijoitustoiminnanriskit	Sijoitustoiminnan, korkoriskin, likviditeetin, takausten ja vakuuksien aktiivinen seuranta ja valvonta.		

Toimintasuunnitelmat tulosityksiköittäin

Tekninen toimi

Teknisen toimen talousarvio muodostuu teknisen osaston yhteisistä toiminnoista, esimerkiksi erilaisista teknisen osaston ohjelma- ja lisenssikustannuksista sekä laitevuokrista. Maankäytön – ja kaavoitustoiminnan kustannukset sisältyvät teknisen toimen talousarvioon. Tekninen toimi on hallinnointi osa teknisellä osastolla, joka vastaa ja jonka kautta asiat valmistellaan päätöksentekoa varten.

Liikenneväylät ja yleiset alueet

Liikenneväylät ja yleiset alueet vastaa liikenneväylien kunnossapidosta tarkoituksenaan luoda edellytykset turvalliselle ja sujuvalle liikkumiselle vuodenajasta tai liikkumismuodosta riippumatta. Vastuualueeseen kuuluu myös yleisien alueiden, puistojen, leikkikenttien ja uimarantojen turvallisuudesta ja viihtyisyydestä huolehtiminen välineiden riittävän ylläpidon sekä vihertöiden avulla.

Liikenneväylät – ja yleiset alueet tulosityksikkö pitää sisällään olemassa olevien katujen, leikkipuistojen, puistojen, puistometsien, uimarantojen, sekä maa- ja metsätilojen ylläpidon sekä vastuualueen ja osaltaan liikuntatoimen uudishankkeiden ja saneerausten valmistelujen ja toteutuksen. Lisäksi tulosityksikkö hoitaa yksityisteiden avustamisasiat.

Vuoden 2023 talousarvion puitteissa kehitetään energian säästö toimia merkittävässä määrin. Kustannusten nousun takia talvikauden kustannukset saattavat nousta ja sitä kautta kesäkunnossapidosta ja hoidosta joudutaan todennäköisesti tinkimään, jolloin se vaikuttaa näkyvään kuvaan. Tavoitteena yksiköllä on ollut parantaa Lapinlahden ilmettä katuverkolla ja puistoissa, mutta tavoite ei toteutune. Yksityistieavustuksen määrärahaa on laskettu talousarviota laadittaessa vuoden 2022 tasosta. Resursseja jouduttaneen kohdentamaan vuoden mittaan tilanteen mukaan niin, että joillain osa-alueilla saatetaan kohdata negatiivista arvostelua.

Kadut ja muut kulkuväylät pidetään liikennöitävässä turvallisessa kunnossa. Puistometsäsuunnitelmaa (vuodelta 2019) pyritään toteuttamaan suunnitelmallisesti ja metsätiloilla tehdään tarvittavia metsänhoidollisia toimia ja hakkuita tavoitteiden mukaisesti. Kunnan omistamien metsien hoidossa noudatetaan kestävän kehityksen periaatteita.

TUNNUSLUVUT JA MITTARIT

	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TSE 2024	TSE 2025
Katujen kunnossapito					
Kadut ja kevyenliikenteenväylät, km	76	77	77	77	77
Kustannukset €/km		4 000	4 550	4 550	4 550
Katuvalaistus, km	62	62	62	62	62
Kustannukset €/km	1 320	1 320	1 610	1610	1610
Yksityistiet					
Avustettavat yksityistiet, kpl	190	190	190	190	190
Avustettavat yksityistiet, km	360	360	360	360	360
Avustukset €	175 000	175 000	140 000	140 000	140 000
Puistot ja yleiset alueet					
Kunnossapito yhteensä, €	60 000	60 000	60 000	60 000	60 000
Leikkikentät, kpl	14	14	14	14	14
Uimarannat ja – paikat, kpl	12	12	12	12	12
Venevalkammat, kpl	8	8	8	8	8
Maa- ja metsätilat					
Puistometsät, ha	570	570	570	570	570
Talousmetsät, ha	1 030	1 030	1 030	1 030	1 030
Pellot, ha	54,1	54,1	54,1	54,1	54,1

Kiinteistökeskus

Kiinteistökeskus vastaa kunnan omistamien kiinteistöjen ylläpidosta, sekä osallistuu eritasoisesti Lapinlahden Kaskihovi Oy:n ja Viitostien Ykköstilat Oy:n kiinteistöjen kunnossapitoon tai rakennus- ja saneeraushankkeisiin. Kiinteistökeskus osallistuu kunnan investointihankkeiden valmisteluun ja toteutukseen. Kiinteistökeskus vastaa myös kunnan omien toimintojen ulkopuolelle vuokrattavista kiinteistöistä. Vuoden 2023 alussa vuokrataan merkittävä osa rakennuksia Hyvinvointialueelle. Kiinteistöhoito säilyy näissäkin kohteissa edelleen kiinteistökeskuksen toimintana. Kiinteistökeskuksen talousarviolla pidetään rakennusten perustoiminnot käynnissä, lämmitys, sähkö, vesi, ilmanvaihto, ulkoalueiden kunnossapito, rakennusten siivous ja pienet korjaukset, sekä talotekniikkaan liittyvät automaatio-ohjelmat. Talousarviota vuodelle 2023 laadittaessa kiinteistökeskuksen osalta on määrittävänä tekijänä ollut pitkälti energian hinnan nousut. Energiaan menee arvion mukaan suunniteltujen säästötoimienkin onnistuessa noin 200 000 euroa enemmän kuin 2022. Muutkin palvelut ja hankintakustannukset ovat pääsääntöisesti nousseet 5–10 prosenttia. Talousarvio on jouduttu laatimaan niin, että suunniteltuja kiinteistöistä luopumisia purkamalla tai myymällä ei voida toteuttaa täysin suunnitelman mukaisesti. Myös pieniin korjauksiin alustavasti ajateltuja määrärahoja on jouduttu karsimaan talousarvion laadinnan myötä. Energian säästöllä, tavoitellaan kustannussäästöjä ja niillä on tilojen käyttäjille näkyviä tai tuntuja vaikutuksia ennen kaikkea lämpötilojen ja ilmanvaihdon osalta. Ilmastosuunnitelmaa pyritään toteuttamaan talousarvion puitteissa ja suunnitelmaan nähden nyt pakottavilla energian säästötoimilla on positiivista vaikutusta.

Tunnusluvut ja mittarit

Rakennukset	Pinta-ala kem ²	Tilavuus m ³	Kpl
Julkiset rakennukset	27 855	117 944	15
Koulut	27 343	121 893	9
Yritystilat	7 944	28 410	14
Osakekiinteistöt, josta kunnan omistama	1 004	2 881	8
Pientalot	858	2 401	3
Muut rakennukset	5 174	19 607	17
Yhteensä			66

Liikuntatoimi

Liikuntapalveluiden tehtävänä on huolehtia kuntalaisten mahdollisuuksista harrastaa omaehtoista liikuntaa sekä tuottaa ohjattua liikuntaa. Liikunta- ja muu harrastustoiminta tarjoavat kuntalaisille mahdollisuuksia aktiiviseen ja hyvään elämään, edistäen kuntalaisten terveyttä ja hyvinvointia. Liikuntatoimen tehtävänä on hoitaa liikuntapaikkoja ja niihin liittyviä palveluita. Liikuntatoimi on mukana erilaisissa liikuntatapahtumissa ja selvittämässä/hakemassa avustuksia hankkeisiin. Liikuntapaikkoja ovat niin sisä- kuin ulkoliikuntapaikat; salit, kentät, ulkoliikunta paikat, erilaiset reitit (latureitit ja moottorikelkkareitit). Liikuntapaikat ovat lisääntyneet (tekonurmikenttä, kuntoportaat) ja osaltaan ovat lisäämässä hoitoon käytettävien määrärahojen tarvetta.

Kunta luo ensisijaisesti yleisiä edellytyksiä kuntalaisten omaehtoiselle liikunnan harrastamiselle ja järjestötoiminnalle. Kunta tunnetaan liikuntamyönteisenä pitäjänä ja sellaisena se säilytetään tulevaisuudessakin. Tarjotaan kuntalaisille maksuttomia liikuntapaikkoja. Liikuntatoimi etsii uusille liikunnan ja harrastustoiminnan hankkeille ulkopuolisia rahoituslähteitä

Liikuntapalvelut koordinoivat kunnassa tapahtuvaa liikuntatoimintaa ja vastaa liikuntatapahtumien järjestämisestä. Liikuntapalveluiden toimintaan kuuluvat muun muassa lasten uimakoulut, sisäliikuntatilojen varaaminen, yhteistyö alueen liikuntajärjestöjen kanssa sekä kunnan muiden toimijoiden kanssa

Vuoden 2023 talousarviossa toiminta suoritetaan pitkälti vastaavasti kuin aikaisemminkin. Ensilumenladun toteutuksesta on luovuttu energiansäästön ja talousarvion laadinnassa toteutettujen säästöjen pohjalta.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TSE 2024	TSE 2025
Talvikunnossa pidettäviä latuja	110	90	90	90	90
Kunnossa pidettäviä moottorikelkkareittejä	84	84	84	84	84
Kävijämäärät					
Monari	19 000	19 500	19 500	19 500	19 500
Ripsakka	11 000	11 000	11 000	11 000	11 000
Varpaisjärven liikuntahalli	10 000	10 000	10 000	10 000	10 000

Rakennusvalvonta

Rakennusvalvonnan toiminnan määräävät pääasiassa eri muodoin maankäyttö- ja rakennuslaki sekä maankäyttö- ja rakennusasetus ja kunnan rakennusjärjestys. Rakennusvalvonnan tehtävänä on vaalia, että rakentaminen tapahtuu elinympäristöä kunnioittaen sekä rakennukset sopeutuvat suunnitellulle rakennuspaikalle. Lupien päättämisessä pyritään huomioimaan rakentajan luvan tarpeen kiireellisyys.

Lainsäädäntö velvoittaa käsittelemään rakennus, purku- ja toimenpideluvat kohtuullisessa ajassa, rakennustarkastajan myöntämät luvat käsitellään viimeistään 3 vk sisällä, lautakunnan luvat 1–1,5 kk sisällä. Rakennuslupiin liittyvät kaikki käsittelyvaiheet on sähköistetty. Kaikki rakentamiseen liittyvät luvat pyritään käsittelemään sähköisesti epermit–palvelun kautta. Tavoitteena on, että kaikki rakentamiseen liittyvät luvat haetaan sähköisesti. Luvanhakijoita ohjataan rakennushankkeissa ennakoivaan yhteydenottoon rakennusvalvonnan suuntaan. Ennakkoneuvonnalla rakentaja säästää aikaa sekä tarpeettomia investointeja.

Poikkeamis- ja suunnittelutarveratkaisuluvat on mahdollista hakea sähköisesti epermit–palvelun kautta. Hakemus aloitettava aina neuvontapyynnöllä.

Kiinteistöverohankkeen viimeistelytöitä tehdään edelleen hankkeen loppuun saattamiseksi. Pitämättömiä lopputarkastuksia pidetään muiden töiden ohessa resurssien mukaan.

Rakennusvalvonnan ohjelmiston muutos on vaikuttanut huomattavan paljon toimintaympäristöön, rakennus- ja huoneistorekisterin tietoja korjataan muiden töiden ohessa resurssien niin salliessa.

Rakennusvalvonnan sähköiseen arkistointiin pyritään panostamaan. Sähköiseen muotoon saatetun materiaalin käyttö helpottaisi asiakirjojen toimittamista asiakkaille.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TSE 2024	TSE 2025
Käsiteltyjä lupahakemuksia	180	180	200	200	200
Lausuntoja, kpl	40	40	40	40	40
Tarkastuskäyntejä työmailla	300	300	300	300	300

Ympäristönsuojelu

Ympäristönsuojelu vastaa mm. ympäristö- ja maa-aineslupiin liittyvistä asioista sekä vesilain ja vesihuoltolain mukaisista tehtävistä ja jätehuollon valvonnasta. Toiminnan tavoitteena on turvata kuntalaisille terveellinen, viihtyisä ja virikkeitä antava elinympäristö.

Lainsäädäntö velvoittaa käsittelemään ympäristöluvat ja ilmoitukset ilman aiheetonta viivästystä. Maa-aines-, ympäristö- tai yhteisluvan käsittely voi kestää ajallisesti muutamasta kuukaudesta vuoteen, riippuen lupajonossa olevien lupahakemusten määrästä. Lupajonossa on tällä hetkellä pisimmillään 2 v sitten haettuja lupia, pitkälti aikaisempien henkilöstömuutoksen takia.

Yleisen ilmoitusmenettelyn piiriin kuuluvat toiminnat (mm. eläinsuojat) voivat aloittaa toimintansa 120 vrk:n kuluttua ilmoituksen jättämisestä. Tämä tarkoittaa sitä, että ilmoitusmenettely on vietävä viranomaiskäsittelyn läpi 120 vrk:n aikana.

Ympäristönsuojeluviranomaisen on valvottava ympäristöluvanvaraisia, ilmoituksenvaraisia ja rekisteröitäviä toimintoja säännöllisesti määräaikaistarkastuksin. Valvottavia kohteita on valvontaresursseihin nähden Lapinlahdella paljon. Valvontaa tehdään olemassa olevien resurssien puitteissa, kohdentaen valvonta sinne, missä on suurimmat riskit. Valvonta on vuonna 2022 jäänyt lupakäsittelyn jalkoihin resurssien puutteesta ja henkilövaihdoksista johtuen. Tätä paikkaamaan on suunniteltu määräaikaisen ympäristötarkastajan palkkaaminen vuodelle 2023, 4-5kk.

Lapinlahdelle on siirtynyt useita vuonna 2020 valtion ympäristöhallinnon luvittamia (eläinsuoja) valvontakohteita. Lisäksi jätelainsäädännön muuttuessa ympäristöviranomaiselle tulee lisää tehtäviä hoidettavaksi.

Tunnusluvut ja mittarit

	TP 2021	TA 2022	TAE 2023	TSE 2024	TSE 2025
Valvontatarkastuksia	100	100	130	130	100
Käsiteltyjä lupahakemuksia	5	5	10	10	10
Käsiteltyjä viemäriverkoston vapautushakemuksia	5	10	10	10	10
Ympäristövalistustapahtumia	5	5	5	5	5

Ympäristöpalveluiden yhteiset toiminnot

Ympäristöpalveluiden yhteiset toiminnot käsittävät ympäristölautakunnan kokoustoiminnan-, matka- ja kokouspalkkiot sekä siihen liittyvät koulutuspalvelut

VSS-toimi

Hoidetaan kunnan VSS-vastuuhenkilön toimesta